

İÇİNDEKİLER (Okumak istediğiniz yazının üzerine tıklayın.)

[Editörden](#)

Toplantılar

[Karaelmas 2009: Medya ve Kültür : SON ÇAĞRI](#)

[Kent Bizi Çağırıyor: Karaelmas 2009: Medya ve Kültür Sempozyumu Hazırlıkları](#)

[Kutsal Kesişmeler: 2008 ACS Konferansı Jamaika'da Yapıldı](#)

[Doğan Kuban ve Ergun Çağatay'la *Türkçe Konuşanlar* Üzerine Tartışma](#)

Kitap Tanıtımları/ Yorumları

[Kimlik Oluşturma Süreci ve Tarih Anlayışı](#)

Haberler

[Üyelerimizden Haberler](#)

[KAD'ın Üçüncü Yaşgünü Kutlandı](#)

[bülten Hakkında](#)

Editörden

Yeni akademik yılın başlangıcında yeni bir *bülten*'le karşınızdayız.

Artık gelenekselleşen Kültür Araştırmaları Derneği yaşgünü kutlama yemeklerinden sonuncusu, Ortaköy'deki Radisson Oteli'nde, 13 Haziran 2008 akşamında dernek  yeleri ve seçkin konukların katılımıyla renkli bir toplantı oldu.    nc  yaşını deviren derneğe daha nice yıllar ve başarılar dileriz. Bu geceden birkaç fotoğrafı b ltenimize koyduk.

Kültür Araştırmaları Derneği'nin 2-4 Temmuz 2009 tarihlerinde Zonguldak Karaelmas  niversitesi'nde düzenleyeceği "Medya ve Kültür" Sempozyumu'nun hazırlıklarında önemli ilerlemeler kaydettik, çok sayıda başvuru aldık. Sempozyumun ana teması "Toplumsal Dönüşümler ve Medya" olacaktır. Sempozyum, toplumdaki kültürel, politik ve teknolojik değişimler karşısında, medya ortamının, ne gibi değişimler-dönüşümler geçirdiğini inceleyen araştırmacıları bir araya getirmeyi amaçlamaktadır. Bildirilerde ele alınan medyada yer alma/almama, görünürlük, konumlandırılma, söylem analizi vb. tartışma konularına "yurttaşlık" ve "etik duyarlılık" açısından  zen gösterilmesi beklenmektedir. 30 Kasım tarihine kadar başvuruları değerlendirmeyi sürdüreceğiz. Nurçay Türkoğlu'nun bülten için kaleme aldığı "Kent Bizi  ağırıyor: Karaelmas 2009: Medya ve Kültür Sempozyumu Hazırlıkları" başlıklı yazısı, Karaelmas  niversitesi'nde yapılacak olan "Medya ve Kültür" Sempozyumu'nun hazırlıkları konusunda sizi bilgilendirecektir. Yine *bülten*'in bu sayısında sempozyum son  ağrı metnini de bulacaksınız.

Türkoğlu'nun geçtiğimiz yaz Jamaika'da katılmış olduğu *Crossroads* sempozyumu hakkında da ayrı bir yazısını okuyabilirsiniz.

bülten'de " yelerden Haberler" başlıklı yeni bir bölüm yayımlamaya ve bunu ileride yayımlayacağımız sayılarda da tekrarlamaya karar verdik. Siz KAD  yelerinden gelecek bilgilerle zenginleşecek olan bu bölümde, üyelerin akademik faaliyetleri ve kariyerlerindeki değişiklikler hakkında bilgi vermeyi ve böylece üyelerin birbirlerinden daha fazla haberdar olmalarını sağlamayı hedefliyoruz. İleride yayımlayacağımız sayılarda yeni akademik faaliyetleriniz ve kariyerinizdeki değişiklikler konusunda bizi bilgilendirmenizi bekliyoruz.

bülten'in bu sayısında bir kitap değerlendirmesi yayınlıyoruz. Kitabın yayımlanış tarihi bir hayli eski—1995 yılı—ancak ülkemizde pek bilinmeyen ve henüz güncellik taşıyan bir konuyu ele alan bir yapıt. Bilkent  niversitesi'nden Esra Demirci Akyol, Liisa H. Malkki'nin,

Doğu Tanzanya'da mülteci olarak bulunan iki topluluk üzerinde yaptığı saha araştırmasına dayanan *Purity and Exile: Violence, Memory, and National Cosmology Among Hutu Refugees in Tanzania* (Saflık ve Sürgün: Tanzanya'da Hutu Mülteciler Arasında Şiddet, Bellek ve Ulusal Kosmoloji) adlı yapıtını değerlendiriyor. Bu yazının, Afrika Araştırmaları, mültecilik ve etnik çatışmalar konularına ilgi duyanları özellikle ilgisini çekecektir. Akyol'a bülten'e yaptığı bu katkı için teşekkür ediyoruz.

Dernek üyelerinden olduğu kadar bütün *bülten* okurlarından kitap değerlendirmeleri ve yazılarıyla *bülten*'e katkı sağlamalarını, bekliyor, yeni akademik yılın hepimiz için verimli geçmesini diliyorum.

Hakan Yücel

İÇİNDEKİLER

Karaelmas 2009: Medya ve Kültür

SON ÇAĞRI: BAşVURU TARİHİ 30 KASIM 2008

Kültür Araştırmaları Derneği ile Zonguldak Karaelmas  niversitesi tarafından ortaklaşa düzenlenen V. Kültür Araştırmaları Sempozyumu

2-4 Temmuz 2009

Zonguldak Karaelmas Üniversitesi

Kültür Araştırmaları Derneği, kültürle ilgilenen çeşitli disiplinlerdeki araştırmacıları buluştırmak amacıyla, iki yılda bir değişik olguları vurgulayan sempozyumlar düzenlemektedir. Zonguldak Karaelmas  niversitesi ile birlikte düzenlenecek olan 2009 sempozyumunun konusu "medya" olarak belirlenmiştir. "Toplumsal iletişimi gerçekleştirmek üzere kullanılan her türlü araç": yazılı, görsel-işitsel, dijital basın-yayın organları; radyo, televizyon, gazete, dergi, vb. her tür süreli yayının yanı sıra; kitap, fotoğraf, reklam afişleri, kartpostallar, kamuya açık panolar, sinema filmleri, yeni iletişim teknolojileri (video filmleri, cep telefonları, internet, bilgisayar ortamları) sempozyumda ele alınabilir.

ANA TEMA: Toplumsal Dönüşümler ve Medya: Toplumdaki kültürel, politik ve teknolojik değişimler karşısında medya ortamının ne gibi değişimler-dönüşümler geçirdiğini inceleyen araştırmacıları bir araya getirmeyi amaçlamaktadır. Bildirilerde ele alınan; medyada yer alma/almama, görünürlük, konumlandırılma, söylem analizi vb. tartişma konularına "yurttaşlık" ve "etik duyarlılık" açısından  zen gösterilmesi beklenmektedir.

Bildiri başlıkları hakkında fikir vermek üzere aşağıda sıraladığımız konular dikkate alınabilir ancak başlıklar bunlarla sınırlı olmak zorunda değildir.

Toplumsal Bellek: belge niteliğinde tarihin kaydedildiği iletişim ortamları

Kamusal Alan: kamusal alan olarak medya

Sanat: edebiyat, müzik, sinema, plastik sanatlar

Aile, Çocuk, Gençlik: kuşak farklılıkları

Toplumsal Cinsiyet: beden politikaları, eril söylemler, dişil söylemler

Aidiyet/ Kimlik / Temsil: yeni gruplaşmalar, özdeşleşme, gerçeklik, pembe gerçeklik, sanal gerçeklik, siber gerçeklik

Eğitim: kurum içi / kurum dışı eğitim, medya okuryazarlığı

İnsan Hakları, Yurttaşlık: demokratik katılım

Etik: iletişim etiğı, medya etiğı

Çevre Sorunları, Kent Kültürü: doğal kaynaklar, kentleşme

Madencilik: iş yaşamı ve endüstri ilişkisi

Spor: bireysel ve kitlesel spor

Tüketim Kültürü: reklamlar, piyasa temsilleri, vb.

Belgesel, Sosyal Reklam, Kontra Reklam, vb. alternatif anlatılar

Medyada İççe Geçen Türler: bilgi-eğlence (infotainment), diziler, haberler, vb.

Globalleşme-küreyerelleşme (glokalizasyon)

İç/Dış Göç ve Medya: temsil, aktarım, anlatım, etkileşim

Meslek Olarak Gazetecilik: gazetecilik eğitimi, örgütlenme biçimleri,

Yaygın Medya: Eğlence medyası, magazinelleşme, haberler

Yerel ve Bölgesel Medya: özellikle Karadeniz bölgesi

Medya-siyaset-ticaret İlişkisi: medyanın ekonomi-politiğı ve kültür ilişkileri

Eğitim, Sağlık, Çevre Haberleri, vb. sektörel odaklanmalar

Eski Medya / Yeni Medya: kitaptan internete

Yeni Medya Teknolojileri: internet ağlarında sanal cemaatler, arama motorları, mobil iletişim-cep telefonu, bilgisayar oyunları, vb.

Sempozyumun çalışma dili Türkçedir. (Türk kültürleri ve Türkiye bağlamında doğrudan ya da karşılaştırma olanağı arayışındaki "medya ve kültür" konusunda yaptığı çalışmayı Türkçe sunamayan yabancı meslektaşlar için İngilizce oturumlar düzenlenecektir.)

Zengin görsel malzeme içeren poster-sunumlar ve sempozyum konusunda çevrilmiş (belgesel ya da konulu) filmler de değerlendirilmeye alınacaktır.

Sempozyum sunuşlarından oluşan bir seçki basılacaktır.

Sempozyum düzenleme komitesi katılımcıların yol ya da konaklama giderlerine katkıda bulunamayacaktır, ancak düşük fiyatlı konaklama olanağı sağlayacaktır. Konaklama bilgileri daha sonra katılımcılara bildirilecektir.

Zonguldak Karaelmas Üniversitesi'nin yerleşkesi ile ilgili daha fazla bilgi için www.karaelmas.edu.tr sitesine bakabilirsiniz.

100-200 sözcükle sınırlı bireysel bildiri özetlerinin ve konu ile ilgili beş anahtar sözcüğün, katılımcıların kısa özgeçmişleri ve adresleriyle birlikte **en geç 30 Kasım 2008'e kadar** sempozyum@kulturad.org adresine gönderilmesi gerekmektedir. En az üç, en fazla dört konuşmacının katılacağı önceden düzenlenmiş oturum önerileri de kabul edilir. Oturum önerisinin özeti, konuşmacıların bildiri özetleri, hepsi için beşer anahtar sözcük, onlarınkiyle birlikte oturum başkanı ile (varsa) tartışmacının da kısa özgeçmişleriyle, hepsinin adresleri gönderilmelidir. Özet sunmanın, sempozyuma katılma niyeti belirttiği varsayılmaktadır.

Daha fazla bilgi için www.kulturad.org sitesine bakabilirsiniz.

Sonuçlar 2 Ocak 2009'da bildirilecektir.

Organizasyon komitesi adına

Gönül Pultar (Dernek Başkanı)

Nurçay Türkoğlu (Sempozyum Düzenleyicisi)

İÇİNDEKİLER

Kent Bizi Çağırıyor: Karaelmas 2009: Medya ve Kültür Sempozyumu Hazırlıkları

Nurçay Türkoğlu
KAD Yönetim Kurulu Üyesi

2-4 Temmuz 2009 tarihinde Zonguldak'ta Karaelmas Üniversitesi işbirliği ile düzenleyeceğimiz "Medya ve Kültür" Sempozyumu hazırlıklarımız sürüyor.

Sempozyum dolayısıyla yakından tanıma fırsatı bulduğumuz Zonguldak, farklı toplumsal kesimleri bir ortak akıl çerçevesinde bir araya getirme arayışını sürdüren, kentlilik bilinci konusunda örnek sayılabilecek bir kent.

Edebiyatla ilişkileri yalnızca okuma düzeyinde kalmayanlar ve kentin ekonomik, politik sorunlarıyla ilgilenenler için, çok sayıda yerel dergi ve gazete, medyanın "kamusal alan" olma işlevini üstlenmiş durumda. 18 Ekim 2008 tarihinde Zonguldak'ta Karaelmas Gazeteciler Derneği tarafından düzenlenen ve yerel basına emeği geçenlerin bir araya geldiği etkinliklerde, halkın medya ile adeta dolaysız bir ilişki içinde olduğunu gözledik. Yalnızca gazeteciler değil, resmi ve sivil kurum ve kuruluşlar da, Zonguldak'ta gerçekleşecek her türlü etkinliği büyük bir coşku ve cömert bir ilgiyle karşılıyorlar. Üniversite'de zaten kongre, sempozyum, konferans türünden akademik toplantılar yıl boyunca sürüyor; etkinlik olmayan bir hafta yok gibi.

Temmuz ayında gerçekleşecek sempozyumumuzu destekleyen olumlu gelişmeler bizi heyecanlandırıyor; Karaelmas Üniversitesi'nin yurt ve misafirhane olanaklarının yanı sıra, muhteşem manzarasıyla Emirgan Oteli'nin yenilendiğini gördük. Zonguldak kent merkezinde yapılmakta olan Dedeman Oteli'nin de 2009 baharında tamamlanacağı söylendi. Zonguldak, ulaşım açısından şimdilik yalnızca karayolunu kullanıyor ama yol genişletme çalışmaları hızlanmış.

MÖ. 1200 yıllarına, Frigler dönemine kadar uzanan kentin tarihçesi, denizcilik, ormancılık ve tarımın yanı sıra, 19. yüzyılda taş kömürünün endüstriyelmesiyle madencilik ekseninde bir gelişim göstermiş.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurduğu ilk yüksek okul olan Yüksek Maadin ve Sanayi Mühendis Mektebi, mühendis ihtiyacını karşılamak amacıyla 1924 yılında Zonguldak'ta açılmış.

Altın post efsanesinden madencilik kültürüne uzanan kültür tarihi, mağara turizmi, çok çeşitli orman ağacı türlerinin bir arada bulunduğu ekosistemi, şelaleleri, *trekking* alanları, bisiklet turları, dağ ve doğa yürüyüş alanları, ekoturizm olanakları, plajları ile Zonguldak, zorlu tabiatını önce bir emek kentine, günümüzde ise küresel ekonomiden pay almayı hedefleyen bir kente dönüştürmüş.

Zonguldaklılar artık kentlerinin yalnızca kömür ile anılmasını istemiyorlar. Ama biz Orhan Veli'nin 1946 yılında kenti ziyaretinde yazdığı bir şiiri anmadan geçmeyelim:

...

Siyah akar Zonguldak'ın deresi

Yüz karası değil, kömür karası

Böyle kazanılır ekmek parası

...

Zonguldak ile ilgili ayrıntılı bilgi alabileceğiniz bir site adresi de var:

URL:<http://www.zonguldakkulturturizm.gov.tr>

“Karaelmas 2009: Medya ve Kültür Sempozyumu”na katılım başvurularını almayı sürdürüyoruz. 2-4 Temmuz 2009’da Zonguldak’ın şaşırtıcı tabiatını keşfetmek, entelektüel birikimleri ile kendinizi okul arkadaşlarınız arasında gibi hissedeceğiniz insanların tanımak ve akademik çalışmalarınızı paylaşmak için siz de hazırlıklarınıza hız verin. Zonguldak bizi çağırıyor.

İÇİNDEKİLER

Kutsal Kesişmeler: 2008 ACS Konferansı Jamaika'da Yapıldı

Nurçay Türkoğlu

Marmara Üniversitesi, KAD Yönetim Kurulu  yesi

Uluslararası Kültür Araştırmaları Derneği ACS (*Association for Cultural Studies*), yedinci *Crossroads* (Kesişmeler) konferansını 3-7 Temmuz 2008'de Jamaika'da, Kingston kentindeki University of West Indies (UWI)'de gerçekleştirdi. "Kesişmeler," merkeziliğe karşı çok merkezliliği, hatta merkezsizliği arayanların buluştuğu toplantılar olma iddiasında. 1996 yılında Finlandiya'nın Tampere kentinde başlayan uluslararası *Crossroads* konferansları, uluslararası kültür araştırmaları düzeyindeki bazı boşlukları kapatmak amacıyla başladı ve iki yılda bir dünyanın bir kesişme noktasında kültür araştırmacılarını bir araya getiriyor.

Katılanların anımsayacakları gibi, 2006 *Crossroads* konferansı İstanbul'da, Bilgi  niversitesi ev sahipliğinde yapılmıştı. İstanbul toplantısını düzenleyen Ferda Keskin, bu toplantının getirdiği memnuniyetin de katkısıyla, dernek üyelerinin oylarıyla 2008-2012 dönemi için derneğin yönetim kurulu başkanlığına seçildi. Seçim sonucu, Jamaika toplantısında açıklandı. Başkanlığı (Hong Kong'taki Lingnan  niversitesi'nden) Meaghan Morris'ten devralan Ferda Keskin'i, bu zorlu ve keyifli görevinde destekliyor ve başarılar diliyoruz.

Karayıplerin Afrika, Latin, Doğu ve Batı mitsel köklerinden kaynaklanan beklentilere uygun biçimde, "Kutsal Kesişmeler" altbaşlığını alan Jamaika konferansının  ne çıkan bazı konu başlıkları şöyleydi: karşılaşma ritüelleri, Karayip sanatında kesişmeler, kimlik ve tinsellik, dilsel ritüeller, küreselleşme ve tin, yerli tinsellikler, çatışma ritüelleri, isyan ritleri, sanal gerçeklikler, sanal tinsellikler, tinsellik turizmi, kutsal coğrafyalar, müziğin ruhu, uzlaşma kültürleri, beden ve ruh coğrafyaları, vb.

Toplantının davetli konuşmacıları arasında Hong Kong'tan (2010 Hong Kong konferansının ev sahipliğini yapacak) Stephen Ching-kiu Chan, İngiliz Stephen Muecke ve John Clarke, Kolombiyalı Arturo Escobar ve Eduardo Restrepo, ve Venezuela'dan Daniel Mato vardı. Ancak en büyük ilgiyi, yerli Karayip kültürünün yazar ve düşünürleri olan (ortamın büyüsünü taşıdıklarından olsa gerek, onlara sadece "akademisyen" demek içimden gelmedi!) M. Jacquie Alexander, Kamau Brathwaite, Carolyn Cooper ve Rex Nettleford gördü.

Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden (Sevilen Alayoğlu, Bilge Gürsoy, Vildan İyigüngör, Nurçay Türkoğlu ve Ayda Uzunçarşılı'dan oluşan) bir grup olarak hazırladığımız, “Toplumsal İletişim Açısından Medya Aracılığıyla Oluşturulan Ritüel Görünümleri” başlıklı panelimiz, dinleyicimiz az olsa da (sabah 9 panellerinin kaderidir bu) keyifli, danslı geçti.

Jamaika'ya gidebilmek, yüksek beklentileri karşılamak pek de kolay değildi—öyle ki, panellerin bir çoğu, katılımcıların gelmemesi nedeniyle iptal edildi. Kingston'da kent yaşamı pek tekin değildi ve konaklama ücretleri bütçeleri zorluyordu. Konferans koşuşturması sırasında yine de hoş dostluklar kuruldu.

Bob Marley turları yapmak kaçınılmazdı, ama hemen herkes bir an önce Blue Mountain ya da bizim yaptığımız gibi Negril taraflarına kaçıp, küresel turizmin yarattığı Jamaika imajını yaşamaya can atıyordu. Evet, imajın “yeryüzünde cennet” vaadi, resim olarak mevcuttu; ancak halkın yoksulluğuna tanık olmak, bizi ister istemez Jamaika'yı, hemen yanı başındaki Küba ile karşılaştırmaya itti. Castro olmasaydı, Küba da Jamaika gibi adaletin mitlerde arandığı bir yer olurdu diye düşünmeden edemedik.

İÇİNDEKİLER

Doğan Kuban ve Ergun Çağatay'la *Türkçe Konuşanlar* Üzerine Tartışma

Derneğin 2007-2008 akademik yılı içinde başlattığı toplantılar bu akademik yıl da devam ediyor. İlki, Cumartesi 1 Kasım günü ünlü mimarlık tarihçisi, İTÜ emekli profesörü Doğan Kuban ile derneğin kurucu üyelerinden, uluslararası foto-gazeteci Ergun Çağatay'ın, 2007 yılında yayımlanmış olan *Türkçe Konuşanlar* yapıtı üzerine, iki editörün de katılımıyla yapılan tartışma toplantısıydı. Ayrıntılar bir sonraki *bülten*'de.

İÇİNDEKİLER

Kimlik Oluşturma Süreci ve Tarih Anlayışı

Esra Demirci Akyol
Bilkent Üniversitesi

Purity and Exile: Violence, Memory, and National Cosmology Among Hutu Refugees in Tanzania, Liisa H. Malkki, 1995, 352 sayfa, 22.5 USD, The University of Chicago Press.

Liisa Malkki'nin, Harvard Üniversitesi Antropoloji Bölümü'ne 1989'da sunduğu doktora tezi için yaptığı saha çalışmasını kullanarak ortaya çıkardığı *Purity and Exile* (Saflık ve Sürgün), çalışılan bölgeye ait ayrıntılı haritalar bulunan bir giriş ile altı bölümden oluşuyor. Bu kaynak eserin, yer değiştirmenin kimlik oluşumu üzerindeki etkisi konusunda son derece başarılı bir çalışma olduğunu söyleyebiliriz. Yazar, bu konudaki görüşünü ortaya koymak için, (mülteci) kamplar(ın)da ve şehir yaşamında ortaya çıkan, iki değişik sürgün türü yoluyla oluşan kimlik tiplerini ele alıyor. Eserde incelenen her iki gruptaki insanlar, aynı şekilde ülkelerinden ayrı oldukları halde, kamplarda yaşamak zorunda kalan mültecilerle şehirde kendilerine bir hayat kurabilen mülteciler arasında kimlik oluşumunda ciddi farklılıklar görülüyor. Kitapta, kimlik oluşumuna paralel olarak tarih anlayışının da değişiklik gösterdiğine işaret edilmekte ve her bölümde farklı bir grup ve grubun tarih anlayışı incelenmektedir.

Eser, 1972'de Burundi'de yapılan Tutsi katliamından kaçan ve Doğu Tanzanya'da mülteci olarak bulunan iki grubu inceliyor. İlk grup, özenle organize edilmiş kamplara yerleştirilmiş. Bu ortamda, yaşam araçlarına ulaşmak, bireyin mülteci olarak statüsüne bağlı ve mülteciler katı/değişmeyen kimlikler benimsiyorlar. Buna bağlı olarak da geçmiş, oluşturdukları, Türkçe'ye "mitsel tarih" diye çevrilebilecek "*mythico history*" ile yeniden yorumluyorlar. *Mitsel tarih* Malkki tarafından oluşturulan bir terim ve Hutuların tarih anlayışının, mit ve tarihin birleşimi olduğunu anlatmak için kullanılıyor. Bu anlayışa göre Hutuların "kendileri" ve "dışarıdakiler" arasında kesin ve belirgin çizgiler var. *Dışarıdakiler* kavram olarak herkesi, hatta diğer grupta yer alan ve şehirde yaşayan mültecileri de kapsıyor çünkü onların durumu şehre uyum sağlayıp sağlayamamalarına göre farklılık gösteriyor ve bu yüzden de öteki gruptakilerin aksine, değişken bir kimlik sahibi olmaları söz konusu. Söz konusu mülteciler, bazen Hutu kimliklerini ön plana çıkarırken; bazen de bunu saklamak ihtiyacı duyabiliyorlar—ya da, başka bazı örneklerde olduğu gibi, dinsel

kimliklerini bile, bulundukları ortamın baskın dinine göre, değiştirebiliyorlar.

Etnoğrafik çalışmalarda iki alan çalışmasının aynı kitapta bulunması pek rastlanan bir durum değildir. *Purity and Exile*, bu yönüyle, çok az örnekten biri olarak literatürdeki yerini almaktadır. Diğer yandan, yazarın laboratuvar ortamındaymış gibi ayrı ayrı ele aldığı iki grubun, gerçek hayatta birbiriyle olan ilişkisi, göz ardı ediliyor. Kamptaki ve şehirdeki mülteciler, birbirlerinden uzak alanlarda yaşasalar da, aynı ülkeden ve aynı bölgeden gelmekte. Söz konusu mülteci gruplarının aralarında daha önceden, ülkelerinde, gelişmiş ilişkiler olabileceği gibi, yeni yerlerinde de birbirlerinden haberdarlar.

Malkki, mülteciler konusundaki görüşlerini, 1985-1986 yıllarında Tanzania’da yapmış olduğu bir dizi görüşmeye dayandırıyor. Bu, çalışmasının etnoğrafik olarak baskın olan yönünü görmek açısından önemli. Fakat bu görüşmelerin nasıl yapıldığı metodolojik olarak yeterince açıklanmamış. Eser, “Görüşme yapılan kişiler kimdi?” “Görüşülen kişiler neye göre seçilmişti?” sorularına tam olarak cevap verememektedir. Yazarın metodu etnoğrafya, fakat etnoğrafyanın ilgilendiği başlıca alanlardan biri olan “bireylerin günlük yaşamları” ve “araştırmacının rolü,” kitapta eksikliği hissedilen konular arasında. Ayrıca, bu tür çalışmalarda önemli bir konu olan “araştırmacı-görüşülen kişi ilişkisi” de hiç aktarılmıyor. Araştırmacının varlığının verilen cevapları ne kadar etkilediğinin, ya da görüşülen kişilerin araştırmacıya karşı tepkilerinin, bu nitelikteki bir çalışmada tartışılması gereken konular arasında olduğunu düşünüyorum.

Kitabın düzeni göz önüne alındığı zaman, Malkki çok açık ve iyi düzenlenmiş bir çalışma sunuyor. Yazarın, etnik ayrımcılık, mültecilere ait stereotipik fotoğraflar, güvenlik, ahlak ve akademik sorumluluk konularındaki düşünceleri, kitabın ilgili bölümlerinde açık olarak dile getirilmiş. Yazarın bu yaklaşımından dolayı da, eserde hiçbir resim ve isim kullanılmamış. Yazar, tarih yazmayı değil, mülteciler üzerinde etnoğrafik bir çalışma yapmayı hedeflediğini vurguluyor. Aynı zamanda tarihsel alt yapıyı oluşturmak ve katliam dönemindeki genel durum hakkında bilgi vermek için, ikincil kaynaklardan da faydalanıyor. Etnoğrafik çalışmalarda pek görülmeyen bu durum, okura dönem hakkında ayrıntılı bilgi sağlıyor.

Mültecilerin katliam deneyimleri çok önemlidir, çünkü bu deneyimler onların dış dünyayla —özellikle de Tutsilerle—olan ilişkilerini tamamen değiştiriyor. Kitabın temel konularından olan “mitsel tarih” kavramı, bütünüyle bu travma ve sonrasında ilgili olarak doğuyor. Ne yazık ki, bu travma yaratıcı deneyim, kitapta kendine yer bulamıyor. Bu deneyimin nasıl yaşandığı, ya da hangi stratejilerle atlatılmaya çalışıldığı konularında, doğrudan bilgi verilmiyor.

Eksik olan bir diğer konu da, bireydir. Şehirde yaşayan mültecilerin bireysel görüşlerine bir ölçüde değinilse de, özellikle kamplardaki mültecilerin konuşmalarına, bunlardan alıntılar

yapılarak yer verilmemiş. Yapılan görüşmeler, sadece genel hatlarıyla aktarılıyor. Mülteciler arasındaki farkındalık oluşturulma süreci, sadece araştırmacının bakış açısından bize sunuluyor. Kitapta birkaç adet örnek teşkil edecek alıntı olsaydı, anlatılanlar bireylerin sözleriyle daha iyi şekillenebilirdi.

Malkki, çalışmasının temeline, (Türkçe'de) "Foucaultcu" (diye nitelenen) teoriyi oturtuyor. Buradan hareketle de, yazarın okura verdiği herşey, teorinin pratikte kullanılabilirliğini destekler nitelikte seçilmiş. Bütün kitap, teoriyi aktarmak ve onu saha çalışmasından kanıtlarla desteklemek üzerine inşa edilmiş. Kamplar, Foucaultcu yaklaşımdaki disiplin kurumları gibi görülüyor ve yazara göre milliyetçiliğin şehirde değil de kamplarda doğması bu teoriyi destekliyor.

Malkki, milliyetçilikten söz ederken kendi yaklaşımı ile Hutuların özcü tavrı arasında faydalı bir ayrım yapıyor. Hutular—özellikle de, kampta yaşayanlar—kendilerini ezilmiş bir grup olarak görüyor ve mülteci hallerinin geçici olduğunu, hatta gelecekteki Hutu devleti için bir hazırlanma dönemi olduğunu iddia ediyorlar. Hutuların tarih anlayışı burada çok önemli hale geliyor çünkü Hutular, tarihi, geçmişin "bugün" ve hatta gelecek için yeniden yapılandırılması olarak anlatıyorlar. Hutular arasında geçmişten beri varolagelen bir Hutu devleti anlatılıyor, bu fikir çeşitli mitler ve tarihsel olaylarla destekleniyor ve böylece, şimdilik gücünü yitirmiş olsa da, gelecekte yeniden doğacak bir millet düşüncesi yeni nesillere de aktarılıyor. Yazar, tarihin insanlar tarafından oluşturulduğu fikrini vurgulayarak, özcü milliyetçilik anlayışının kendi görüşünden farklı olduğunu belirtmek istiyor. Hutular her ne kadar kendilerini özel olarak görüp mültecilik hallerini bir geçiş dönemi olarak aktarsalar da Malkki bu durumda Hutular yerine herhangi bir kabilenin olabileceğinin farkında ve bunu okura da sürekli hatırlatarak kimlik oluşumunda tarih anlayışının rolünü bir kez daha gösteriyor.

Bu özgün eser, "Afrika Çalışmaları" ile ilgilenen bilim adamları kadar, etnik çatışmalar ve mültecilik sonucunda ortaya çıkan kimlik oluşumu ve tarih anlayışı konularıyla ilgilenenler için de çok değerli bir kaynak oluşturmaktadır.

[İÇİNDEKİLER](#)

Üyelerimizden Haberler

bülten'de “Dernek Üyelerimizden Haberler” başlıklı yeni bölüm açtık. Üyelerimizden yeni yayınları, katıldıkları bilimsel toplantılar ve görev değışiklikleri ile ilgili haberlerini bülten'in ilerideki sayılarında yayımlamak üzere bekliyoruz.

(Her ikisi de Marmara Üniversitesi öğretim üyesi olan) **Bilge Gürsoy** ile Yönetim Kurulu üyesi **Nurçay Türkoğlu**, 3-7 Temmuz 2008 tarihlerinde Jamaika'nın başkenti Kingston'da Association for Cultural Studies (Kültür Araştırmaları için Dernek)'in düzenlediği Crossroads sempozyumuna katılmışlardır. (Bu bülten'de, Türkoğlu'nun sempozyum hakkında yazısı vardır.)

Danışma Kurulu üyesi (Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyesi) **Suat Kolukırmık**, 1 Kasım 2008 – 30 Temmuz 2009 tarihleri arasında Utah Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesi olarak bulunacaktır. Kendisini kutluyoruz.

Ege Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden izinli olarak 2007-2008 akademik yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi dekanı olarak görev yapmış olan, Danışma Kurulu üyesi **Neşe Özgen**, emekliliğini alarak, Okan Üniversitesi'nde Sosyoloji Bölümü kumak üzere 2008-2009 akademik yılı başında İstanbul'a yerleşti. Bunun yanı sıra, Özgen, TÜBİTAK ULAKBİM-SBVT (Sosyal Bilimler Veri Tabanı) Bilim Kurulu üyeliğine atandı. Yedi üyeden oluşan, Türkiye'de yayımlanan bütün sosyal bilim dergilerinin dizinlenmesi (endekslenmesi) ve bu dergilerde ilgili bilgilerin bir veri tabanında toplanması amacıyla oluşturulan kurul, üniversitelerin içinde ve/veya dışında yayımlanan, hakemli veya akademik yayın yönetmenli olduğunu belirten, bütün sosyal bilim dergilerini inceliyor, bilimsel olup olmadıklarına karar veriyor ve uygun gördüklerini de dizin içine alarak, uluslararası sisteme dahil ediyor. Özgen, söz konusu kurulda, “seçici” olarak görev yapmaktadır. Özgen'i kutluyor, yeni görevlerinde başarılar diliyoruz.

Özgen'in “The Ideology of Selective Forgetting: How a Political Massacre is Remembered in Turkey - The 33 Bullets Incident” (Seçici Unutkanlık İdeolojisi: Siyasi Bir Katliam Türkiye'de Nasıl Hatırlanmakta – 33 Kurşun Olayı” başlıklı makalesi, Ildiko Bellér-Hann'ın derlediği (Ergon Verlag tarafından yayımlanmış olan) *The Past as a Resource in the Turkic Speaking World* (Türki Konuşan Dünyada Kaynak Olarak Geçmiş) içinde bu yıl (2008'de) yayımlanmıştır; Almanya'daki Max Planck Sosyal Antropoloji Enstitüsü tarafından “WP99” (Working Papers 99 – 99 numaralı Çalışma Metinleri) içinde yayımlanacak “Migrated Borders, Migrated

Deeds: Property and Citizenship in an Eastern Anatolian Border Region” (Göç Etmiş Sınırlar, Göç Etmiş Tapular: Bir Doğu Anadolu Sınır Bölgesinde Mülkiyet ve Vatandaşlık” başlıklı makalesi de hâlen baskıdadır.

Özgen 11 ile 15 Kasım 2008 tarihleri arasında (Almanya’da, Halle/Saale’de bulunan) Max Planck Sosyal Antropoloji Enstitüsü’nde düzenlenen "Re-thinking Citizenship" (Vatandaşlığı Yeniden-düşünmek) başlıklı çalıştayda “Moving Borders, Moving Land Deeds: Property and Citizenship in an Eastern Anatolian border” (Sınırları Taşımak, Tapuları Taşımak: Bir Doğu Anadolu Sınırında Mülkiyet ve Vatandaşlık) başlıklı bildiri sunmuştur.

Başkan **Gönül Pultar** geçtiğimiz günlerde bir makale derlemesi yayımladı. *Yirmi Birinci Yüzyılda İdil-Ural* (Tetragon Yayınları), Pultar’ın Bilkent Üniversitesi Edebiyat, Tarih ve Kültür seminerlerini yürüttüğü sırada Şubat 2004’te düzenlemiş olduğu “Volga-Ural Studies / İdil-Ural Araştırmaları” çalıştayına sunulan bildirilerin makaleye dönüşmüş metinlerinden bir seçki. Derlemede Pultar’ın kendisinin de “Yirminci Yüzyıl İdil-Ural Romanında Hâyâl ve Gerçek: İshaki’nin *Ülge Tabı*’sı ile Muhammediev’in *Sırat Köprüsü*” başlıklı makalesi bulunuyor.

Eylül 2007’de düzenlenen “İç/Dış Göç ve Kültür” Sempozyumu sırasında bizleri Işık Üniversitesi’nde ağırlamış olan **Şule Toktaş**, 2008-2009 akademik yılı başından beri Kadir Has Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü’nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Kendisine yeni kurumunda başarılar diliyoruz.

Başkan yardımcısı (Galatasaray Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü öğretim üyesi) **Hakan Yücel**, AISLF (*Association Internationale des Sociologues de Langue Française* – Fransızca Konuşan Sosyologlar Uluslararası Derneği)’in 7-11 Temmuz 2008’de İstanbul’da düzenlediği XVIII. Kongresi’nde, “Perception et appropriation du rébétiko en Turquie” (Rebetiko’nun Türkiye’de Algılanması ve Alınlanması) başlıklı bir bildiri sunmuştur.

İÇİNDEKİLER

KAD'ın Üçüncü Yaşgünü Kutlandı

Artık gelenekselleşen Kültür Araştırmaları Derneği yaşgünü kutlama yemeklerinin sonuncusu, 13 Haziran 2008'de, İstanbul'da, Ortaköy'de, deniz kenarında nefis manzaralı Radisson Oteli'nde yapıldı. Üyelerin ve davetlilerinin katıldığı, gayet neşeli geçen yemekten görüntüler:

Yasemin Inceoglu (Galatasaray Üniversitesi)
Bilge Gürsoy (Marmara Üniversitesi)

Bürkan Serbest (KAD Genel Sekreteri)
Neşe Özgen (Okan Üniversitesi, KAD Danışma Kurulu üyesi)

Şule Tarakçıoğlu (Bahçeşehir Üniversitesi)
Şule Toktaş (Kadir Has Üniversitesi)

KAD kurucu üyelerinden foto-gazeteci Ergun Çağatay
gazeteci-yazar Hıfzı Topuz
Nurçay Türkoğlu (Marmara Üniversitesi, KAD Yönetim Kurulu üyesi)

Yemeği düzenlemiş olan
Gönül Bakay (Bahçeşehir Üniversitesi, KAD Danışma Kurulu üyesi)
Yemeğin sonunda, gecenin başarısından mutlu.

(Fotoğraflar Gönül Pultar)

İÇİNDEKİLER

***bülten* Hakkında**

bülten, Kültür Araştırmaları Derneği tarafından, sanal ortamda ve ücretsiz olarak üç ayda bir yayımlanır.

ISSN 1302-924X,   Kasım 2008, Sayı 32

Kültür Araştırmaları Derneği,
İnebolu Sokak 9/4, Set st , Kabataş, 34427 İstanbul
Tel/Faks (212) 292 22 29
<http://www.kulturad.org>

KAD adına sahibi
Gönül Pultar
gpultar@kulturad.org

Editör
Hakan Yücel
hayucel@gsu.edu.tr

Kültür Araştırmaları Derneği, disiplinlerarası bilimsel bir yaklaşımla, tarihsel ve karşılaştırmalı kültürel araştırmalar yaparak kuram ve yöntemler geliştirmek, uygulamaya yönelik çalışmalar üstlenmek ve desteklemek amacıyla 1999 yılında oluşan Türkiye Kültür Araştırmaları Grubu'nun devamı olarak 2005'te kurulmuştur.

Derneğin etkinlikleri konusunda bilgi almak ya da temasa geçmek için
<http://www.kulturad.org> adresine,
bülten in daha önceki sayılarına ulaşmak için
http://www.kulturad.org/id_43 adresine başvurulabilir.

  İNDEKİLER